

Sammanfattning av MSB civilsamhällesforum

28 november 2024

Under MSB:s civilsamhällesforum den 28 november 2024 genomfördes en övning där deltagarna fick diskutera civilsamhällets förutsättningar att verka och samverka i en krigssituation. Genom övningen bidrog deltagarna med ett stort antal medskick och synpunkter till framtida samverkan mellan civilsamhället och andra samhällsaktörer. Nedan sammanfattas resultatet av övningen genom några synpunkter som lyftes särskilt av deltagarna:

- Civilsamhället är generellt sett positivt inställda till samverkan, men tydliga prioriteringar, förväntningar och roller är centralt för en fungerande samverkansrelation.
- Samverkansrelationer och eventuella avtal mellan civilsamhälle och offentlig sektor behöver finnas på plats innan en händelse inträffar.
- Civilsamhällets insatser i beredskapen kräver resurser. Ekonomiska bidrag till civilsamhället kan ses som en beredskapssatsning.
- Det finns en mångfald i civilsamhället. För några organisationer ligger det nära till hands att utföra praktiska arbetsuppgifter, medan andra kan bidra med expertis och agera röstbärare åt svaga grupper.
- Tiden det tar att gå från identifierat behov till handling behöver minska. Både civilsamhället och det offentliga kan bli mindre rädda för att göra fel.

Utmaningar och prioriteringar i den egna verksamheten

En av civilsamhällesorganisationernas största utmaningar under höjd beredskap tros bli tillgången till fungerande kommunikation. Många förlitar sig på digital kommunikation, både inom organisationen och gentemot sina målgrupper. Personal- och volontärbrist ses också som en potentiell utmaning, då många kan vara krigsplacerade och volontärer ofta har flera parallella ideella engagemang.

Många civilsamhällesorganisationer vill prioritera att motverka desinformation och att förmedla korrekt information till medlemmar och målgrupper genom att använda befintliga kommunikationsvägar och andra forum. Man ser också att civilsamhället kan arbeta för att upprätthålla tilliten och agera brobyggare mellan staten och allmänheten. Andra prioriteringar under en pågående kris är att fortsätta den ordinarie verksamheten och fungera som mötesplats, kartlägga målgruppens behov och samverka med andra civilsamhällesorganisationer, offentlig sektor och näringsliv.

Samverkan med offentlig sektor

När det gäller samverkan med den offentliga sektorn så lyfter flera civilsamhällesorganisationer vikten av lokal organisering eftersom lokala kontexter skiljer sig mycket åt. På många platser fungerar exempelvis civilsamhällets lokaler som naturliga mötesplatser.

Man betonar också att myndigheter behöver ha ett tydligt behov när de tar kontakt med civilsamhället och även samordna sig sinsemellan, för att undvika att samma organisation får flera förfrågningar. Några exempel på vad civilsamhället kan bidra med är expertis, utbildningsinsatser, kanalisering av engagemang och organisering av frivilliga, samordning av lokalt föreningsliv och kommunikation med grupper som myndigheter har svårt att nå.

Samverkan med näringslivet

Generellt är civilsamhällesorganisationerna positiva till samverkan med näringslivet, givet att det är ett relevant företag och samarbetet inte strider mot organisationens värdegrund. Framför allt ser man att näringslivet kan stärka civilsamhällets insatser med sina resurser. Det krävs dock en viss koordinering för att matcha gåvor eller resurser med rätt organisation. Även här ser man att det är bra om man har utforskat eventuella samverkansmöjligheter före en händelse inträffar. En utmaning är enligt flera organisationer att näringslivet saknar kunskap om civilsamhället.